

POSITIVE MONEYS FÖRSLAG I KORTHET

1. Affärsbankernas insättningskonton lyfts ur deras balansräkningar och konverteras till statligt utfärdad valuta som hålls i centralbanken (genom en juridisk begränsning av de typer av kortfristiga skulder bankerna kan ge ut). Bankerna förbjuds att hålla eller skapa nya kontoinsättningar i sina balansräkningar.
2. Affärsbankernas tidsbundna sparkonton omvandlas till illikvida, icke-överförbara bankkulder.
3. Därmed, till skillnad från i det nuvarande systemet, där två typer av pengar cirkulerar var för sig (reserver som skapats av centralbanken och kontopengar som skapats av affärsbanker) – skulle det i det reformerade systemet bara finnas en integrerad mängd centralbankspengar som används av banker, företag och allmänheten på lika villkor.
4. Privatpersoner ställs inför två val med avseende på var de skulle placera sina pengar:
  - På ett "transaktionskonto" (liknande ett vanligt "lönekonto" idag). Även om dessa konton administreras av affärsbanker ägs de av kunden, och de medel de innehåller hålls hos centralbanken (Riksbanken). De är alltså 100% säkra, oberoende av den ekonomiska situationen för den affärsbank som administrerar dem. Dessa konton tillsammans utgör betalningssystemet. Ingen ränta betalas ut på dessa konton.
  - På ett "investeringskonto". Dessa kontoinnehav förblir på de kommersiella bankernas balansräkningar, ger ränta och garanteras inte av staten (dvs de innebär viss risk för kontoinnehavaren). De är illikvida och går inte att överlåta, och de har antingen en förfallodag eller en viss uppsägningstid.
5. Vid omställningstillfället konverteras bankernas insättningskonton till transaktionskonton hos centralbanken. Den skuld från banken till kunden som innehavet på insättningskontot innebär (och som utplånas vid konverteringen) ersätts med en motsvarande "Konverteringsskuld" till centralbanken, som återbetalas i takt med att bankernas tillgångar förfaller. Centralbanken får därmed en tillgång, i form av en konverteringsskuld från affärsbankerna.
6. För att bibehålla penningmängden överförs bankernas avbetalningar på konverteringsskulden automatiskt till statsbudgeten, varifrån de spenderas tillbaka in i cirkulation och tillsammans med skatteintäkter finansierar en eller flera av:
  - Skattesänkningar
  - Ökade offentliga utgifter
  - Utdelning till medborgarna
  - Avbetalning på statsskulden
7. När banker inte längre kan skapa kontoinsättningar genom utlåning blir centralbanken (Riksbanken) den enda institution som kan förändra penningmängden.
8. Beslutet om att öka eller minska penningmängden fattas av Pengaskapande Rådet, en oberoende enhet med ansvar att agera i medborgarnas intresse, och vars uppdrag beslutas på demokratisk väg (exempelvis att bibehålla ett fast penningvärde).
9. Centralbanken ökar penningmängden genom att antingen:
  - Ge ut nya pengar till statsbudgeten, för regeringen att spendera in i cirkulation som beskrivs ovan, eller
  - Låna ut pengar till affärsbankerna för dem att låna vidare till företag (för att säkerställa tillräcklig tillgång på pengar för företag att låna).
10. Centralbanken minskar penningmängden genom en eller flera av följande åtgärder:
  - Utfärda / sälja finansiella tillgångar.
  - Inte återcirkulera en del av konverteringsskulden (under övergångsperioden).
  - Inte rulla över lån som det givit bankerna att låna vidare till företag.
  - Ta in pengar från statsbudgeten och ta dessa ur cirkulation.

SYFTET MED POSITIVE MONEYS FÖRSLAG

1. Att förhindra banker att skapa pengar i form av kontoinsättningar, när de ger lån (eller köper tillgångar). Eftersom bankernas utlåning inte längre ökar mängden pengar i ekonomin är penningmängden stabil och permanent oavsett om bankerna lånar ut för mycket eller för lite. På så sätt begränsas:
  - Bubblor i tillgångspriser (bostadsbubblor), som orsakas av bankernas kreditgivning.
  - Finansiell instabilitet, som orsakas av bubblor i tillgångspriser (bostadsbubblor)
  - Konjunktursvängningar som orsakas av av bankernas kreditgivning.
2. Att separera betalningssystemet från utlånings- och investeringsposter i bankernas balansräkningar.
3. Att göra banker till finansiella intermediärer: Banker förmedlar pengar istället för att skapa pengar.
4. Banker lånar själva in statligt skapad valuta från sparare/investerare (via investeringskonton) och lånar ut detta till låntagare. Utlåning skapar inte nya pengar, utan överför enbart befintliga pengar (och köpkraft) från en aktör till en annan.
5. Att anpassa riskerna till vinstmöjligheterna:
  - De individer som inte är beredda att ta risker kan placera sina pengar i ett transaktionskonto, där de är 100% fria från risk.
  - De individer som vill få avkastning på sina pengar kan placera sina pengar i ett investeringskonto. De kommer att få ränta på sina pengar men även ta viss risk.
  - Det kommer finnas olika investeringskonton för olika typer av lån. Detta kommer förhindra att banker tar stora risker med pengar från kunder som vill investera till lägre risk.
  - Det kommer därför vara en klar åtskillnad mellan sant riskfria pengar på ett bankkonto, och en riskbärande investering som kan minska i värde.
  - "Moral hazard" (incitement att ta risker med andras pengar) elimineras.
  - Subventionerna till banksektorn tas bort (dvs banker är inte längre företag som är "too big to fail" vars verksamhet skyddas av statlig insättningsgaranti).
6. Att tillåta att banker gå i konkurs:
  - Utan stora makroekonomiska konsekvenser, och utan att skattebetalarna betalar.
  - En banks konkurs påverkar inte längre penningmängden eller betalningssystemet.
  - Sparare som valt att hålla sina pengar i säkert förvar skyddas:
  - Medel på transaktionskonton kommer inte utsättas för någon risk och ingår inte i bankens balansräkning. När en bank går omkull på grund av insolvens överförs de transaktionskonton som den bankens kunder har till en annan bank.
  - Problem med solvens och likviditet påverkar enbart bankens utlåning – investeringskontona, vars innehavare blir fordringsägare gentemot banken i händelse av insolvens.
7. Att återbörda makten att skapa pengar till staten. Nyskapade pengar spenderas in i cirkulation av regeringen, vilket gör det möjligt för den privata sektorn att betala av sina skulder utan att orsaka en lågkonjunktur:
  - Under övergången, när bankkunder betalar tillbaka sina lån till sina banker, betalar bankerna i sin tur av på sin konverteringsskuld till centralbanken (Riksbanken). Riksbanken utökar sedan regeringens konto (statskassan) med den summa pengar som återbetalats, och dessa pengar spenderar regeringen tillbaka in i cirkulation.
  - Som ett resultat av detta upphör sammankopplingen mellan pengar (i form av kontoinsättningar) och privata skulder.